

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: **P.**, zast. advokátskou kanceláriou F., proti povinnej: **B.**, o vymoženie pohľadávky **623,38 eur (pôvodne 18 780 Sk) s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 7Er/592/2006, na dovolanie oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 14CoE/279/2012-54 zo dňa 14. 02. 2013, takto

r o z h o d o l :

Návrh oprávneného na prerušenie dovolacieho konania **z a m i e t a**.

Dovolanie oprávneného **o d m i e t a**.

P povinnej náhradu trov dovolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Súdny exekútor J. žiadosťou zo dňa 31. 10. 2006 Okresnému súdu Spišská Nová Ves ako súdu prvého stupňa doručenou dňa 03. 11. 2006 (č. 1. 1) na základe návrhu oprávneného (č. 1. 2) požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie o vymoženie pohľadávky oprávneného podľa § 44 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „EP“). Exekučným titulom na vykonanie exekúcie je Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a. s., so sídlom: Karloveské rameno 8, Bratislava, IČO: 35 922 761 (ďalej len „rozhodcovský súd“), sp. zn. SR

2603/06 zo dňa 14. 07. 2006 právoplatný dňa 01. 08. 2006 a vykonateľný dňa 04. 08. 2006 (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“). Okresný súd dňa 26. 02. 2007 v zmysle § 45 ods. 1 EP vydal poverenie číslo: 5810 021449 * na vykonanie exekúcie proti povinnému (č. l. 16). Následne uznesením č. k. 7Er/592/2006-33 zo dňa 13. 08. 2012 exekúciu zastavil, návrh oprávneného na zmenu súdneho exekútora zamietol a zároveň oprávnenému uložil povinnosť zaplatiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie vo výške 245,45 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

Súd prvého stupňa vec právne posúdil podľa ust. § 45 ods. 1, 2, 3 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „ZoRK“), § 2 písm. a/, § 3 ods. 1, 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 52 ods. 1, 2, 3, § 53 ods. 1 a 4, § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 57 ods. 2, 3, § 58 ods. 1 EP a smernice Rady č. 93/13/EHS. Uviedol, že súd v ktoromkoľvek štádiu exekučného konania môže kontrolovať zákonnosť a postup rozhodcovského súdu v rozhodcovskom konaní, keďže mu to umožňuje § 45 ZoRK. Súd prvého stupňa posúdil úverovú zmluvu č. 7430201 uzavretú medzi účastníkmi dňa 09. 02. 2006 ako zmluvu spotrebiteľskú v zmysle § 52 a nasl. OZ a zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Zistil, že rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul bol vydaný na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky - neplatnej rozhodcovskej doložky nachádzajúcej sa v bode 17. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru podľa znenia, ktorého všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie budú riešené pred Stálym rozhodcovským súdom. Zdôraznil, že Občiansky zákonník za neprijateľné podmienky označil aj dojednanie rozhodcovskej doložky, ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Rovnako o neprijateľnú zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak podľa nej spotrebiteľ má možnosť si vybrať medzi rozhodcovským súdom a všeobecným súdom, ale, ak sa začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ je nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Poukázal na to, že rozhodcovská doložka nebola spotrebiteľom osobitne vyjednaná, ale vyplýva zo štandardnej zmluvy, kde spotrebiteľ nemal na výber. Takto formulovaná rozhodcovská doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, a preto je v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka neplatná. Spotrebiteľ sa podpisom zmluvy, obsahom ktorej je takáto doložka, vopred vzdal práva na účinnú procesnú obranu. Vzhľadom na neplatnosť rozhodcovskej doložky, na základe ktorej sa uskutočnilo rozhodcovské konanie, súd vyhodnotil rozhodcovský

rozsudok vydaný v tomto konaní za nespôsobilý exekučný titul, preto exekúciu zastavil. Z tohto dôvodu zamietol aj žiadosť oprávneného na zmenu súdneho exekútora. O trovách exekúcie rozhodol podľa § 196, § 197 ods. 1, § 200 ods. 2 a § 203 ods. 1 EP tak, že na ich náhradu zaviazal oprávneného, ktorý zavinil zastavenie exekúcie tým, že podal návrh na jej vykonanie na základe nespôsobilého exekučného titulu.

Na odvolanie oprávneného proti uzneseniu súdu prvého stupňa Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací svojim uznesením č. k. 14CoE/279/2012-54 zo dňa 14. 02. 2013 odvolanie smerujúce proti výroku prvostupňového rozhodnutia o zamietnutí návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora podľa § 218 ods. 1 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) ako neprípustné odmietol. Následne prejednávúc odvolanie oprávneného proti výroku uznesenia súdu prvého stupňa, ktorým exekúciu zastavil a proti výroku o trovách exekúcie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods. 1 a 3 O. s. p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. rozhodnutie prvostupňového súdu vo vyššie označených výrokoch podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správne potvrdil. Súčasne s poukazom na § 36 ods. 5 EP zamietol návrh oprávneného na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Odvolací súd sa s odôvodnením napadnutého rozhodnutia stotožnil v celom rozsahu a rovnako ako súd prvého stupňa mal za nepochybné, že právny vzťah medzi oprávneným a povinnou je vzťahom spotrebiteľským, a preto je naň potrebné aplikovať ustanovenia chrániace práva spotrebiteľa, teda aj smernicu Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a ust. § 52 a nasl. OZ. Odvolací súd sa stotožnil s posúdením rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej podmienky, nakoľko praktickým dôsledkom takto formulovanej rozhodcovskej doložky je skutočnosť, že spotrebiteľovi, teda povinnej je fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom v prípade, ak oprávnený podá žalobu na rozhodcovský súd. Pre povinnú to znamená povinnosť podrobiť sa rozhodcovskému konaniu pred súkromnou osobou, ktorú si oprávnený už predformuloval v zmluve a na výbere, ktorej spotrebiteľ nemal žiadnu účasť. Odvolací súd zastal názor, že, ak rozhodcovská zmluva nebola osobitne spotrebiteľom vyjednaná, ale vyplýva zo štandardnej zmluvy a teda zo vzťahu fakticky nerovnovážneho, obavy, že slabšia strana si svoj osud v tak závažnej veci akou je prípadný neskorší rozhodcovský proces nedokáže náležite naplánovať, sú plne namieste. Rozhodcovská doložka v predmetnej veci, ktorá mala založiť legitimitu

pre exekučný titul v predmetnom konaní znemožňuje voľbou spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu všeobecným súdom, ak dodávateľ ešte pred spotrebiteľom podal žalobu na rozhodcovskom súde. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splnutie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým zmluvným dojednaniám a teda aj rozhodcovskému konaniu, ak ho vyvolal dodávateľ ako prvý. Napriek formálnemu zneniu rozhodcovskej doložky teda reálne dochádza k narušeniu smernicou Rady 93/13/EHS sledovanej rovnováhy medzi zmluvnými stranami, a to v neprospech spotrebiteľa (dlžníka). Na základe uvedeného odvolací súd skonštatoval, že rozhodcovské konanie, ktorého výsledkom je exekučný titul sa uskutočnilo bez riadneho zmocnenia zo strany zmluvných strán, rozhodcovská doložka obsiahnutá v zmluve o úvere bola v čase jej uzatvárania neprijateľnou podmienkou a ako taká bola už od počiatku neplatnou podľa § 53 ods. 1 OZ, preto rozhodcovský rozsudok vydaný v tomto konaní nemôže byť spôsobilým exekučným titulom na vykonanie exekúcie.

K námietke odvolateľa týkajúcej sa opätovného preskúmania podmienok exekučného konania odvolací súd uviedol, že v čase rozhodovania súdu prvého stupňa o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie mu bol predložený len exekučný titul a návrh na vykonanie exekúcie. Až v priebehu exekúcie oprávnený predložil súdu prvého stupňa zmluvu o úvere, z ktorej nároky boli predmetom rozhodcovského konania. Zdôraznil, že prihliadať na splnenie podmienok konania je úlohou súdu v každom štádiu konania, a to aj z úradnej moci. V prípade, ak súdu prvého stupňa bola v priebehu exekúcie predložená zmluva o úvere a z tejto zistil, že vymáhaný nárok je v rozpore so zákonom, bol v zmysle § 58 ods. 1 EP v spojení s § 45 ZoRK oprávnený exekúciu zastaviť aj bez návrhu.

Odvolací súd ďalej konštatoval, že nezlučiteľnosť činnosti (funkcie) súdneho exekútora s pracovným (a iným) pomerom vyplývajúcim z § 4 EP predstavuje záruku, že súdny exekútor svoju činnosť spočívajúcu v nútenom výkone súdnych a iných rozhodnutí bude vykonávať nezávisle a nestranne v zmysle § 3 EP. Súdny exekútor vykonávaním činnosti, ktorá je nezlučiteľná s pracovným pomerom, môže preto oprávnenne vyvolať pochybnosti o jeho nestrannosti a nezaujatosti vo vzťahu k účastníkom exekučného konania. Uvedené konanie nevyklučuje ani disciplinárnu, resp. trestnú zodpovednosť súdneho exekútora ako verejného činiteľa. Skutočnosť, že súdny exekútor J. bol zamestnancom účastníka

exekučného konania (v danom prípade oprávneného), ktorá skutočnosť vyplýva z Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 322/2010 zo dňa 13. 04. 2011 je okolnosťou vylučujúcou ho z vykonávania exekúcie podľa § 30 ods. 1 EP, ktorú je v zmysle § 30 ods. 3 EP povinný bezodkladne oznámiť súdu. Ak súd vylúči exekútora z vykonávania exekúcie, v exekúcii pokračuje ten exekútor, ktorého navrhne oprávnený a ktorého vykonaním tejto exekúcie poverí súd (§ 30 ods. 11 EP). Z tohto dôvodu súdny exekútor J. nemôže vykonávať predmetnú exekúciu pre oprávneného.

Odvolací súd vzhľadom na uvedené považoval za nadbytočné zaoberať sa ďalšími nedostatkami exekučného titulu a napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o zastavení exekúcie podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správne potvrdil, pretože predmetný rozhodcovský rozsudok nie je spôsobilým exekučným titulom. Oprávnený podal odvolanie proti napadnutému uzneseniu v celom rozsahu, nakoľko však proti výroku o trovách exekúcie nič nenamietal, odvolací súd tento výrok tiež potvrdil podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správny.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 2 O. s. p. tak, že ich náhradu účastníkom nepriznal.

Uznesenie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 26. 03. 2013.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie oprávnený (ďalej tiež ako „dovolateľ“) argumentujúc tým, že:

- a) súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci (§ 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 237 písm. a/ O. s. p.),
- b) v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo (§ 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 237 písm. d/ O. s. p.),
- c) nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný (§ 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 237 písm. e/ O. s. p.),
- d) súd svojím postupom odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom (§ 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 237 písm. f/ O. s. p.),
- e) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.),

- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Dovolateľ svoju argumentáciu v dovolaní podrobne a rozsiahlo rozvinul (č. l. 75 – 88). Na základe tvrdení v ňom uvedených dovolaciemu súdu navrhol, aby dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu ako aj uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil náhradu trov dovolacieho konania. Súčasne navrhol konanie prerušiť podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a Súdnemu dvoru Európskej únie na základe čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie predložiť prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikoval v podanom dovolaní. Navrhol tiež, aby dovolací súd postupoval podľa § 243 O. s. p. a rozhodol o odložení vykonateľnosti uznesenia odvolacieho súdu.

Povinná ani súdny exekútor sa k dovolaniu oprávneného nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O. s. p. najskôr skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.), či je dôvodný jeho návrh na prerušenie dovolacieho konania.

K obdobnému návrhu oprávneného na prerušenie dovolacieho konania sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad najvyšší súd uvádza rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/349/2012 a 3Cdo/409/2012, obidve zo dňa 30. 09. 2012, sp. zn. 4Oboer/169/2013 a 6Cdo/299/2012, obidve zo dňa 31. 10. 2013, na ktoré najvyšší súd v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci. V prejednávanej veci sa síce v dovolaní napadnutých rozhodnutiach spomína aj Smernica Rady 93/13/EHS z určujúceho hľadiska však zo strany súdov nižších stupňov išlo o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov. Z rozhodnutí, ktorých zrušenia sa oprávnený podaním dovolania domáha celkom jednoznačne vyplýva, že o zastavení exekúcie bolo rozhodnuté z dôvodu absencie riadneho exekučného titulu, nakoľko rozhodcovský rozsudok bol vydaný rozhodcovským súdom na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky – rozhodcovskej doložky. Procesný postup súdov mal v danom prípade podklad najmä v ust. § 57 ods. 2, § 58 ods. 1 EP a § 45 ods. 2 ZoRK. V danom prípade rozhodnutia

súdov nižších stupňov nespočívajú na aplikácii alebo interpretácii práva Európskej únie, z dôvodu ktorého najvyšší súd návrh oprávneného na prerušenie konania ako nedôvodný zamietol.

V ďalšom pristúpil dovolací súd k posúdeniu, či dovolanie oprávneného proti uzneseniu odvolacieho súdu smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Podľa § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p., ustanovenia § 218 ods. 1, § 224 ods. 1, § 225 a § 226 platia pre konanie na dovolacom súde obdobne.

Podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

Z príslušných ustanovení O. s. p. je zrejmé, že dovolaním ako jedným z mimoriadnych opravných prostriedkov nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu, ale možno ním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach ako súdu odvolacieho, ktorým potvrdil uznesenie Okresného súdu Spišská Nová Ves ako súdu prvého stupňa o zastavení exekúcie.

V ustanoveniach § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. sú uvedené rozhodnutia odvolacieho súdu vydané v procesnej forme uznesenia, proti ktorým je dovolanie prípustné. Je tomu tak v prípade, ak je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie súdu prvého stupňa (§ 239 ods. 1 písm. a/ O. s. p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska s tým, že dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ (§ 239 ods. 1 písm. b/ O. s. p.). Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm. a/ O. s. p.), ďalej, ak ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského

rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm. b/ O. s. p.) alebo ak ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením (§ 239 ods. 3 O. s. p.).

Dovoláním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu znaky vyššie uvedených rozhodnutí nemá. V prejednávanej veci odvolací súd síce potvrdil uznesenie Okresného súdu Spišská Nová Ves ako súdu prvého stupňa, avšak bez toho, že by vo výrokovej časti prípustnosť dovolania vyslovil. Rovnako sa nejedná o ďalšie prípady prípustnosti dovolania proti uzneseniu zakotvené v § 239 O. s. p., vzhľadom na ktorú skutočnosť je nepochybné, že dovolanie oprávneného v zmysle § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. prípustné nie je.

So zreteľom na obsah dovolania a tiež povinnosť vyplývajúcu z ust. § 242 ods. 1 veta druhá O. s. p. ukladajúce dovolaciemu súdu prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O. s. p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O. s. p., ale skúmal tiež, či v konaní odvolacieho súdu nedošlo k procesnej vade konania v zmysle § 237 O. s. p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia majúcich za následok tzv. zmätočnosť rozhodnutia. Pri existencii uvedených väd možno totiž dovoláním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O. s. p. vylúčené. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O. s. p. pritom nie je významný predmet konania ani subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že k vade vymenovanej v tomto ustanovení došlo, ale rozhodujúcim je zistenie, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Dovolateľ procesné vady uvedené v § 237 písm. b/, c/ a g/ O. s. p. nenamietal a keďže vady tejto povahy v dovolacom konaní ani nevyšli najavo, zameral sa dovolací súd na vady konania podľa § 237 písm. a/, d/, e/ a f/ O. s. p. namietané dovolateľom.

K obsahovo rovnakým námietkam oprávneného, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť svojho dovolania podaného v preskúmvanej veci sa najvyšší súd vyjadril vo viacerých skôr označených súdnych rozhodnutiach, právne závery ktorých sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

V predmetných ako aj ďalších rozhodnutiach zverejnených na webovom sídle Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v sekcii „Rozhodnutia“ najvyšší súd konštatoval, že:

1. prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O. s. p.) je daná len vtedy, ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal rozhodnúť, pričom rozhodovanie súdov v exekučných veciach vyplýva priamo zo zákona (napr. § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 EP),
2. vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nie je rozhodnutím o veci samej, preto nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci v zmysle v § 237 písm. d/ O. s. p. (viď aj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 254/2012 zo dňa 13. 06. 2012),
3. ustanovenie § 237 písm. e/ O. s. p. dopadá iba na prípady, kedy súd prejednal a meritórne rozhodol vec, hoci nebola splnená jedna z procesných podmienok konania – nebol podaný návrh na začatie konania vo veci, ktorá nemôže začať bez návrhu; v danom prípade ale návrh na vykonanie exekúcie podaný bol,
4. nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd pri skúmaní, či je exekučný titul vykonateľný (§ 44 ods. 2 EP) vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu a nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ust. § 122 až § 124 O. s. p.), lebo je postačujúce, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu,
5. rovnako nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie, či k návrhu pripojený exekučný titul je formálne aj materiálne vykonateľný nevykonával na pojednávaní za prítomnosti oprávneného a povinného; obdobne – teda aj bez nariadenia pojednávania, vykonania dokazovania a osobnej účasti oprávneného môže exekučný súd dospieť k tomuto záveru aj pri riešení identickej otázky (vykonateľnosti exekučného titulu) v neskorších štádiách exekučného konania,

6. ak sa exekúcia navrhuje na podklade rozhodnutia takého rozhodcovského súdu, ktorý nemal právomoc vydať ho, zastavením exekúcie sa neodopiera právo na výkon rozhodnutia a neznemožňuje oprávnenému možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.); pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok (R 46/2012).

Právne závery uvedené pod bodmi 1 až 6 zastáva najvyšší súd aj v preskúmvanej veci. Dovolací súd sa stotožňuje s názorom, že v danom prípade uzavretá rozhodcovská doložka – z dôvodov vysvetlených už súdmi nižších stupňov – je neprijateľná podmienka spotrebiteľskej zmluvy (§ 53 ods. 1 OZ), čo zakladá jej neplatnosť. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vydať označený rozhodcovský rozsudok, ktorý vzhľadom na to nie je vykonateľný exekučný titul.

Dovolací súd osobitne k námietke oprávneného, že súdy oboch stupňov (tak prvostupňový ako aj súd odvolací) nevytýčili vo veci ústne pojednávanie, aj keď podľa zákona tak boli povinné urobiť, poukazuje na skutočnosť, na ktorú správne poukázal aj samotný oprávnený, a to, že zákonom č. 230/2012 Z. z. účinným od 09. 08. 2012 bol novelizovaný Exekučný poriadok, ktorý ustanovenie §-u 57 EP doplnil o odsek 5, v zmysle ktorého súd nariadi pojednávanie, ak rozhoduje podľa § 57 ods. 1 písm. g/ a k/. Dovolateľ namietal, že súd prvého stupňa v danom prípade vyhlásil exekúciu za neprípustnú a následne ju zastavil, preto mal postupovať podľa uvedeného ustanovenia. Tvrdenie dovolateľa však nie je dôvodné. Exekučný súd exekúciu v danom prípade zastavil podľa §-u 57 ods. 2, 3 EP v spojení s § 58 ods. 1 EP, a teda nie podľa § 57 ods. 1 písm. g/ (resp. k/) EP, preto nariadenie pojednávania podľa § 57 ods. 5 EP potrebné nebolo. Pokiaľ ide o postup odvolacieho súdu, tento postupoval v súlade s ust. § 214 ods. 2 O. s. p., keď o odvolaní oprávneného rozhodol tiež bez nariadenia pojednávania. V danej veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie v zmysle § 214 ods. 1 písm. a/ O. s. p. a rovnako nebol splnený ani jeden z ďalších dvoch dôvodov (podľa písm. b/ a c/ O. s. p.), pre ktoré predseda senátu odvolacieho súdu musí vždy nariadiť pojednávanie. Z uvedeného dôvodu bolo nariadenie pojednávania na úvahe odvolacieho súdu.

Vo vzťahu k dovolateľom vytýkanému dovolaciemu dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. (tzv. relatívny dovolací dôvod) dovolací súd zdôrazňuje, že tzv. iná vada konania je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Dovolací súd síce naň prihliada z úradnej povinnosti, avšak samotná existencia inej vady konania na založenie prípustnosti dovolania nepostačuje. Je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné, o tento prípad však v prejednávanej veci nejde.

Dovolateľ napokon tvrdí, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Právnym posúdením sa rozumie činnosť súdu, pri ktorej na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav a dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné), samo nesprávne právne posúdenie veci však prípustnosť dovolania nezakladá. Ako už dovolací súd skôr spomenul dovolanie nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ale iba proti takému, proti ktorému ho zákon pripúšťa. Pokiaľ nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia. V prejednávanej veci by uvedený dovolací dôvod bolo možné úspešne použiť len, ak by prípustnosť dovolania vyplývala z § 239 O. s. p., v posudzovanom prípade však tomu tak nie je.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, keďže v danom prípade dovolanie oprávneného proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je podľa § 239 O. s. p. prípustné a vady uvedené v § 237 písm. a/, d/, e/ a f/ O. s. p. (ani žiadne iné procesné vady v zmysle citovaného ustanovenia) zistené neboli Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací dovolanie oprávneného podľa § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako neprípustné odmietol, a to bez toho, aby sa zaoberal napadnutým rozhodnutím z hľadiska jeho vecnej správnosti.

O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p., t. j. podľa úspechu účastníkov v dovolacom konaní. Úspešným účastníkom dovolacieho konania bola povinná, preto by mala právo na náhradu trov konania. Keďže jej však trovy v dovolacom konaní nevznikli, dovolací súd jej náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave, 30. apríla 2014

JUDr. Viera Pepelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Ingrid Habánová